

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра транспортних засобів та інженерного забезпечення охорони державного кордону
факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БДКб 18.1 (2021) «ВОДІННЯ БОЙОВИХ МАШИН»
(вибіркова освітня компонента)
ОПП «Безпека державного кордону»**

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність:	252 Безпека державного кордону
Кваліфікація:	бакалавр безпеки державного кордону
Професійна кваліфікація:	офіцер тактичного рівня Державної прикордонної служби України
Форма здобуття освіти:	денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Водіння бойових машин» є вибірковою дисципліною освітньо-професійної програми «Безпека державного кордону». Вивчається протягом 8-го семестру на кафедрі транспортних засобів та інженерного забезпечення охорони державного кордону.

Мета вивчення навчальної дисципліни – надання курсантам знань та навичок, необхідних для ефективного використання колісних бойових машин в оперативно-службовій діяльності органів та підрозділів охорони державного кордону.

Завдання навчальної дисципліни полягає у наданні курсантам знань та практичних навичок щодо підготовки персоналу та техніки до використання колісних бойових машин за призначенням.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання, які передбачають здатність демонструвати знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез та оцінювання його складових, а саме:

ПРН-25. Управління транспортними засобами відповідно до державних стандартів, у тому числі в умовах екстремального водіння.

Знання: визначати завдання щодо формування та передачі сигналів управління рухом бойових машин у різних умовах обстановки.

Застосування знань: застосовувати практичні навички з водіння бойових машин для виконання службових завдань.

Розуміння: з'ясовувати порядок та правильність використання бойових машин персоналом органів та підрозділів охорони державного кордону.

Синтез: формулювати дані виходячи з тактико-технічних характеристик бойових машин для їх врахування під час застосування бойових машин в різноманітних умовах місцевості та обстановки.

ВИКЛАДАЧІ:

Доцент кафедри транспортних засобів та інженерного забезпечення охорони державного кордону кандидат технічних наук Володимир ЛЕВКОВ, e-mail: Levkov28@gmail.com.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

«Автомобільна підготовка».

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальний клас (120/11-13), ПК чи ноутбук з презентаціями та мультимедійним проектором; бойові машини; автодром ПЦЗНП; плакати з конструкції елементів бойових машин.

Програмне забезпечення: модульне середовище академії (інтранет) – <https://10.241.24.43/>.

Програмне забезпечення: модульне середовище академії (інтернет) – <https://lib.nadpsu.edu.ua/>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин															Форми підсумкового контролю								
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота					Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік			
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	комплексні практичні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	індивідуальні заняття	модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів					розрахункове завдання	курсова робота	контрольна робота
4	8	3.0	90	30		4		24						2	20		20						40			+
Усього за дисципліну		3.0	90	30		4		24						2	20		20						40			+

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Оцінювання
Загальні компетентності		
ЗК-14	Навики здійснення безпечної діяльності	МК1.3; МК2.1; МК2.10.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
ФК-3	Здатність формувати систему та процеси забезпечення безпеки державного кордону, моделі інтегрованого управління кордонами, підсистеми побудови охорони державного кордону, застосовувати способи дій сил і засобів (у тому числі службових тварин), оцінювати їх ефективність	МК1.3; МК2.1; МК2.10; МК4.3
ФК-9	Здатність організувати систему охорони державного кордону на ділянці відповідальності підрозділу, оцінювати її стан, виконувати процедури прикордонного контролю та прикордонної служби, проводити оперативно-технічні заходи та слідчі дії, заходи примусу, здійснювати провадження в справах про адміністративні правопорушення, використовувати штатне озброєння, обладнання, технічні та транспортні засоби для виконання завдань з охорони державного кордону, у тому числі діяти у складі прикордонних нарядів.	МК1.3; МК2.1; МК2.10; МК4.3
ФК-15	Здатність здійснювати водіння базових машин підрозділу, організувати підготовку озброєння та техніки до застосування і технічне обслуговування з використанням інженерних знань та дотриманням вимог єдиної системи конструкторської документації.	МК1.3; МК2.1; МК2.10; МК4.3

**ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ
КУРСАНТАМИ**

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
Програмні результати навчання зі спеціальності			
ПРН-25	Управління транспортними засобами відповідно до державних стандартів, у тому числі в умовах екстремального водіння	МН1.1; МН1.3; МН1.4; МН1.5	МК1.3; МК2.1; МК2.10; МК4.3

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ 4 курс (8 семестр)

Запланована кількість аудиторного навантаження – 30 годин

№ теми	Найменування тем	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин									Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1	Загальні положення щодо бойових машин ДПСУ	4	Гз2	Гз2								1	1/1Гз (2); 1/2Гз (2);	4
2	Водіння бойових машин ДПСУ	24	Пз6	Пз6	Пз6	Пз6						2	2/1Пз (6); 2/2Пз (6);	12
												3	2/3 Пз (6);	6
	Залік	2	32									4	2/4 Пз(6); 3 (2)	8
	Всього	30										Всього		30

Умовні скорочення:

Групове заняття – Гз;

Практичне заняття – Пз;

Заняття, що обов'язкові для оцінювання – Гз2;

Залік – З.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
4 курс					
8-й семестр					
1			18 (4)	Загальні положення щодо бойових машин ДПСУ.	
	1	Групове	2	Загальна характеристика бойових машин ДПСУ. 1. Призначення бойових машин та їх застосування підрозділами ДПСУ. 2. Тактико-технічні характеристики бойових машин ДПСУ. 3. Особливості будови бойових машин ДПСУ.	[3.1] ст.16-29 [2.2] ст.11 [2.3] ст.6-8 [2.4] ст.426
		Індивідуальне завдання (конспект з теми)	4	<i>Опис окремих бойових машин ДПСУ</i> 1. Загальний опис бронетранспортера БТР-70Т. 2. Загальний опис БРДМ-2. 3. Загальний опис КраЗ COUGAR-APC.	[2.2] ст.4-11 [2.3] ст.6-7 [2.4] ст.6-12
		Самостійна робота	2	<i>Обладнання, що встановлюється на окремі бойові машини ДПСУ.</i> 1. Обладнання, що встановлюється на БТР-70Т. 2. Обладнання, що встановлюється на БРДМ-2. 3. Обладнання, що встановлюється на COUGAR-APC.	[2.2] ст.19-21 [2.3] ст.210-225 [2.4] ст.226-243
	2	Групове	2	Організація та порядок керування бойовими машинами. 1. Порядок підготовки бойових машин до використання. 2. Сигнали управління рухом бойових машин. 3. Заходи безпеки під час водіння бойових машин.	[1.1] розділ 31 [1.2] ст.18, дод.1,2 [2.1] ст.11-16
		Самостійна робота	4	<i>Органи управління окремих бойових машин ДПСУ.</i> 1. Органи управління бронетранспортера БТР-70Т. 2. Органи управління БРДМ-2. 3. Органи управління КраЗ COUGAR-APC.	[2.2] ст.21-32 [2.3] ст.288-290 [2.4] ст.130-151
		Самостійна робота	4	<i>Особливості проведення контрольного огляду окремих бойових машин ДПСУ.</i> 1. Порядок проведення контрольного огляду БТР-70Т. 2. Порядок проведення контрольного огляду БРДМ-2. 3. Порядок проведення контрольного огляду КраЗ COUGAR-APC.	[2.2] ст.315-318 [2.3] ст.311-312 [2.4] ст.304-307

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
2			70 (24)	Водіння бойових машин ДПСУ.	
		Індивідуальне завдання (конспект з теми)	4	<i>Заходи безпеки під час водіння окремих бойових машин ДПСУ</i> 1. Загальні заходи безпеки під час водіння бронетранспортера БТР-70Т. 2. Загальні заходи безпеки під час водіння БРДМ-2. 3. Загальні заходи безпеки під час водіння КраЗ COUGAR-APC.	[2.2] ст.297-298;302-303 [2.3] ст.294-296 [2.4] ст.89-127
	1	Практичне, ПЦЗНП Ав	6	Підготовка бойової машини до водіння. 1. Розташування органів керування, контрольно-вимірювальних приладів і користування ними. 2. Контрольний огляд машини. 3. Пуск двигуна, контроль його роботи. 4. Зрушення з місця, рух вперед і назад.	[2.1] ст.73 [2.2] ст.298-300 [2.3] ст.286-288 [2.4] ст.152-158
		Самостійна робота	4	<i>Прилади спостереження, що встановлюються на окремих бойових машинах ДПСУ.</i> 1. Прилади спостереження, що встановлюються на бронетранспортерах БТР-70Т. 2. Прилади спостереження, що встановлюються на БРДМ-2.	[2.2] ст.63-76 [2.3] ст.192-207
	2	Практичне, ПЦЗНП Ав	6	Рух по пересічній місцевості. 1. Рух та зупинка машини. 2. Рух по маршруту, перемикання передач. 3. Рух машиною після розвороту.	[2.1] ст.34-36 [2.2] ст.300-303 [2.3] ст.294-299
		Індивідуальне завдання (конспект з теми)	4	<i>Особливості конструкції та роботи силових установок бойових машин ДПСУ</i> 1. Особливості конструкції та роботи силової установки БТР-70Т. 2. Особливості конструкції та роботи силової установки БРДМ-2. 3. Особливості конструкції та роботи силової установки КраЗ - COUGAR.	[2.2] ст.79-98 [2.3] ст.22-24 [2.4] ст.304-307
		Самостійна робота	4	<i>Особливості конструкції та роботи трансмісії бойових машин ДПСУ</i> 1. Особливості конструкції та роботи трансмісії БТР-70Т. 2. Особливості конструкції та роботи трансмісії БРДМ-2. 3. Особливості конструкції та роботи трансмісії КраЗ -COUGAR.	[2.2] ст.157-196 [2.3] ст.58-60 [2.4] ст.318-366

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
	3	Практичне, ПЦЗНП Ав	6	Маневрування на місцевості. 1. Управління машиною в русі. 2. Заїзд машиною в укриття. 3. Подолання обмежених проходів.	[2.1] ст.37-42
		Індивідуальне завдання (конспект з теми)	4	<i>Особливості будови та порядок використання передпускових підігрівачів двигунів окремих бойових машин ДПСУ.</i> 1. <i>Особливості будови та порядок використання передпускових підігрівачів двигунів БТР-70Т.</i> 2. <i>Особливості будови та порядок використання передпускового підігрівача двигуна БРДМ-2.</i>	[2.2] ст.152-156 [2.3] ст.278-285
		Самостійна робота	4	<i>Особливості будови рульового керування та гальмівних систем окремих бойових машин ДПСУ.</i> 1. <i>Особливості будови рульового керування та гальмівних систем БТР-70Т.</i> 2. <i>Особливості будови рульового керування та гальмівних систем БРДМ-2.</i> 3. <i>Особливості будови рульового керування та гальмівних систем КраЗ COUGAR-APC.</i>	[2.2] ст.196-223 [2.3] ст.100-120 [2.4] ст.205-223
	4	Практичне, ПЦЗНП Ав	6	Подолання природних перешкод 1. Подолання підйомів, спусків і косогорів. 2. Включення передніх мостів, пониженої передачі. 3. Використання лебідки та спеціального обладнання.	[2.1] ст.43-45
		Індивідуальне завдання (конспект з теми)	4	<i>Особливості будови та порядок використання системи регулювання тиску повітря в шинах окремих бойових машин ДПСУ</i> 1. <i>Особливості будови та порядок використання системи регулювання тиску повітря в шинах бронетранспортера БТР-70Т.</i> 2. <i>Особливості будови та порядок використання системи регулювання тиску повітря в шинах БРДМ-2.</i>	[2.2] ст.227-236 [2.3] ст.124-133

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		Самостійна робота	4	<i>Особливості конструкції систем протипожежної охорони окремих бойових машин ДПСУ. 1. Особливості конструкції системи протипожежної охорони БТР-70Т. 2. Особливості конструкції системи протипожежної охорони БРДМ-2.</i>	[2.2] ст.287-292 [2.3] ст.137-139
		Самостійна робота	6	<i>Евакуація пошкоджених бойових машин 1.Евакуація БТР-70 рухом на одному двигуні. 2.Буксирування бойових машин. 3.Самовитягування бойових машин.</i>	[2.2] ст.302-310 [2.3] ст.306-309 [2.4] ст.32-38
		Самостійна робота	4	<i>Порядок проведення видів технічного обслуговування окремих бойових машин ДПСУ 1. Проведення видів технічного обслуговування бронетранспортера БТР-70Т. 2. Проведення видів технічного обслуговування БРДМ-2. 3. Проведення видів технічного обслуговування КраЗ COUGAR-APC.</i>	[3.1] ст. 97-113 [2.2] ст.315-332 [2.3] ст.311-343 [2.4] ст.131-138
		Самостійна робота	4	<i>Особливості проведення поточного ремонту окремих бойових машин ДПСУ 1. Особливості проведення поточного ремонту бронетранспортера БТР-70Т. 2. Особливості проведення поточного ремонту БРДМ-2. 3. Особливості проведення поточного ремонту КраЗ COUGAR-APC.</i>	[3.2] ст.127-139 [2.2] ст.302-312 [2.3] ст.344-347 [2.4] ст.138-145
		Залік	2		Матеріали заліку
Разом за 8 семестр			90 (30)		
Разом за 4 курс			90 (30)		
Усього за дисципліну			90 (30)		

Умовні скорочення:

– автодром ПЦЗНП

ЛІТЕРАТУРА

1. Нормативно-правові акти

- 1.1. Постанова Кабінету міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306 «Про правила дорожнього руху» (із внесеними змінами).
- 1.2. Стройовий статут Збройних сил України, затверджений Законом України від 24 березня 1999 року № 549-XIV (із внесеними змінами).

2. Базова література

- 2.1. «Курс водіння бойових машин», БП 7-00(01).01. Затверджено начальником головного управління підготовки ЗСУ – заступником начальника ГШ ЗСУ 19.11.2019 року.
- 2.2. «Бронетранспортер БТР-70 Т. Настанова щодо експлуатування», 23.00.00.00.00 РЭ, Київ, 2019 рік.
- 2.3. «Бронированная разведывательно-дозорная машина БРДМ-2. Инструкция по эксплуатации» (22 изд.) 41-3902010 ИЭ. 352 С.
- 2.4. Руководство по устройству и эксплуатации специализированного бронированного автомобиля COUGAR. Кременчуг. 452 С.

3. Допоміжна література

- 3.1. Осташевський С. А., Ярмоленко О. Є. Організаційні та технічні заходи з експлуатації автомобільної техніки в підрозділах охорони державного кордону. – Хмельницький, НАДПСУ, 2014.
- 3.2. Кузнецов І. Б., Кузнецов Б. Т., Сівак В. А., Сисоєв О. О. Організація експлуатації озброєння та військової техніки у військах. – К: НАОУ, 2005.

4 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] – <<https://rada.gov.ua/>> (інтранет, інтернет)
2. Нормативна база ДПСУ [Електронний ресурс] – <<http://10.241.2.180/Npd>> (інтранет)
3. Сайт бібліотеки НАДПСУ [Електронний ресурс] – <<http://10.241.24.79/>> (інтранет), <http://lib.nadpsu.edu.ua/> (інтернет).
4. Модульне навчальне середовище НАДПСУ [Електронний ресурс] – <<https://lib.nadpsu.edu.ua/>> (інтернет), <<https://10.241.24.43/>> (інтранет).
5. Портал автоматизованої системи керування навчальним процесом Національної академії <<http://10.241.24.25:8009/>> (інтранет), <<http://asu.nadpsu.edu/>> (інтернет).

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького – https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-_12.01.-.pdf

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Під час поточного і підсумкового контролів використовуються критерії оцінювання, визначені у «Положенні про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького». Форма та зміст критеріїв оцінювання результатів поточного контролю з кожного заняття навчальної дисципліни визначаються у відповідних методичних розробках, а форма та критерії оцінювання результатів підсумкового контролю – у методичних матеріалах для проведення заліку.

Поточний контроль.

Оцінювання знань при поточному контролі здійснюється за чотирьохбальною шкалою відповідно до «Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького». Результати самостійної та індивідуальної роботи оцінюються як «зараховано» або «не зараховано».

Загальну оцінку за аудиторну роботу необхідно вираховувати як середньоарифметичну з поточних оцінок, шляхом ділення суми оцінок (5,4,3,2), на кількість оцінок, отриманих протягом семестру. Для розрахунку кількість поточних оцінок повинна бути не менше чотирьох.

Середньоарифметична оцінка з поточних оцінок складається з оцінок за аудиторну роботу та проставляється окремою графою в журналі обліку навчальних занять з округленням до 0,01 після останнього в семестрі заняття з дисципліни.

До оцінок за аудиторну роботу відносяться оцінки за заняття, під час яких здійснювалось обов'язкове оцінювання, та оцінки, одержані на інших заняттях.

За матеріалами пропущених занять, під час яких здійснювалось обов'язкове оцінювання, курсант зобов'язаний відзвітувати до підсумкового контролю. За кожне пропущене заняття або відсутність оцінки на занятті, під час якого здійснювалось обов'язкове оцінювання, при обчисленні середньоарифметичної оцінки з поточних оцінок рахується «0» балів.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання заліку, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності екзаменатор проставляє «не допущений», а в графі «підсумкова

оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 35 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС.

Умови допуску мають бути виконані за три дні до початку складання заліку, визначеного розкладом екзаменаційної сесії. Курсант, який отримав середньоарифметичну оцінку з поточних оцінок за аудиторну роботу менше 2,0, не відзвітував за самостійну та індивідуальну роботу, не допускається до заліку.

Підсумковий контроль.

Сумарна кількість балів за дисципліну є сумою від середньоарифметичної поточної оцінки, помноженої на ваговий коефіцієнт 0,8, та оцінки за залік, помноженої на 0,2. У відповідності до набраної сумарної кількості балів, оцінка за дисципліну визначається за національною шкалою, шкалою ЄКТС і 100-бальною шкалою за допомогою «Таблиці відповідності шкал оцінювання» та «Шкали переведення національної системи і системи ЄКТС в 100-бальну систему» наведеної в «Положенні про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького».

Якщо курсант за відповіді на заліку отримує оцінку «незадовільно», засвоєння дисципліни йому не зараховується і у відомості обліку успішності виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС.

Курсанта можна звільнити від складання заліку з виставленням оцінки в екзаменаційну відомість «зараховано», якщо він отримав середній бал не нижче 3,01 як середньоарифметичну з поточних оцінок за аудиторну, індивідуальну та самостійну роботу, при цьому виявляв активність на теоретичних і практичних заняттях, виконав всі види індивідуальних завдань, не має поточних оцінок нижчих ніж «задовільно».

**Шкала
переведення національної системи і системи ЄКТС в
100-бальну систему**

Сума кількості балів	Традиційна оцінка	Бал за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС	Сума кількості балів	Традиційна оцінка	Бал за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС	Сума кількості балів	Традиційна оцінка	Бал за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС	Сума кількості балів	Традиційна оцінка	Бал за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС
5,00	5	100	A	4,50	4	89	B	4,00	4	81	C	3,50	3	74	D
4,95-4,99	5	99	A	4,43-4,49	4	88	B	3,90-3,99	4	80	C	3,43-3,49	3	73	D
4,90-4,94	5	98	A	4,36-4,42	4	87	B	3,84-3,89	4	79	C	3,36-3,42	3	72	D
4,85-4,89	5	97	A	4,29-4,35	4	86	B	3,76-3,83	4	78	C	3,29-3,35	3	71	D
4,80-4,84	5	96	A	4,22-4,28	4	85	B	3,67-3,75	4	77	C	3,22-3,28	3	70	D
4,75-4,79	5	95	A	4,15-4,21	4	84	B	3,59-3,66	4	76	C	3,15-3,21	3	69	D
4,70-4,74	5	94	A	4,08-4,14	4	83	B	3,51-3,58	4	75	C	3,07-3,14	3	68	D
4,65-4,69	5	93	A	4,01-4,07	4	82	B					3,01-3,06	3	67	D
4,60-4,64	5	92	A												
4,55-4,59	5	91	A												
4,51-4,54	5	90	A												

Для визначення кількості балів за шкалою ЄКТС та 100-бальною шкалою у випадку, коли курсант має сумарну кількість балів 2,59 і менше, використовується додаток 2 «Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького».

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А

Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Традиційні методи навчання	
МН.1.1.	Усне викладення навчального матеріалу (розповідь, пояснення, лекція)
МН.1.2.	Обговорення матеріалу, що вивчається (бесіда, дискусія, брифінг, диспут)
МН.1.3.	Наочні методи (ілюстрація, демонстрація)
МН.1.4.	Практичні методи (лабораторна робота, практична робота, пробні вправи, творчі вправи, усні вправи, практичні вправи, графічні вправи, технічні вправи)
МН.1.5.	Методи самостійного та індивідуального навчання (рецептивний, репродуктивний, евристичний, дослідницький)
2. Активні методи навчання	
МН.2.1.	Ігрові (професійні ігри, професійний тренінг)
МН.2.2.	Неігрові (аналіз конкретної ситуації, круглий стіл, навчання через науково-дослідну роботу)
МН.2.3.	Неімітаційні (групова дискусія, індивідуальні практикуми, метод «ХОБО», активні види лекційних і семінарських занять)
3. Інтерактивні методи навчання	
МН.3.1.	Інтерактивні методи в малих групах
МН.3.2.	Інтерактивні методи в великих групах
МН.3.3.	Інтерактивні методи під час самостійної роботи

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
МК 1.5	Виконання нормативу
МК 1.6	Виконання вправи
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
МК 2.9	Виконання нормативу
МК 2.10	Виконання вправи
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
МК 3.4	Виконання нормативу
МК 3.5	Виконання вправи
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний
МК 4.5	Практичний